

De Persoon en functies van de Heilige Geest

DeltaCursus

Een discipelschapstraining om christenen toe te rusten voor het werk in zijn dienst, tot opbouw van het Lichaam van Christus (Efeziërs 4:11-16)

28

STILLE TIJD

Thema: De Persoon en de functies van de Heilige Geest

- Probeer iedere dag specifiek tijd te maken voor een ontmoeting met Jezus Christus door het lezen en overdenken van zijn Woord.
- Bid, praat met Jezus en maak een paar korte aantekeningen in je map over deze bijbelgedeelten.
- Schrijf op wat je aanspreekt, wat je opvalt, wat je mooi of moeilijk vindt of wat je duidelijk wordt.

Dag 1 Ezechiël 36:25-27.
De belofte van de Geest in het Oude Testament.

Dag 2 Johannes 7:37-39.
De belofte van de Geest in het Nieuwe Testament.

Dag 3 Handelingen 2:1-11.
De uitstorting van de Geest.

Dag 4 Titus 3:4-8.
De wedergeboorte door de Geest.

Dag 5 Handelingen 11:14-18
De doop met de Geest.

Dag 6 Efeziërs 5:15-21.
De vervulling met de Geest.

Dag 7^{BS} Galaten 5:16-26.
De vrucht van de Geest.

Dag 8 Romeinen 12:3-8.
De gaven van de Geest.

Dag 9 Romeinen 8:1-17.
Het leven door de Geest.

Dag 10 1 Korintiërs 6:13-20.
Je lichaam is een tempel van de Geest.

- Denk na over Efeziërs 1:17.
De Heilige Geest geeft wijsheid en openbaring zodat je God beter mag leren kennen.
- Bid voor jezelf en anderen dat de Heilige Geest aan jullie wijsheid en openbaring mag geven om God recht en nog beter te kennen.
- Bid elke dag voor iemand of iets specifiek en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).

STUDIE

Thema: De Persoon en de functies van de Heilige Geest

Lees studie 28 goed door voor de volgende bijeenkomst. Heb je er vragen over, schrijf ze op en mail ze naar je kringleider, dan gaan wij samen op zoek naar de antwoorden.

BIJBELSTUDIE

Thema: De vrucht van de Heilige Geest

Als je wilt, kun je alvast de bijbelstudie voor de komende bijeenkomst voorbereiden door het bijbelgedeelte een keer te lezen.

Gebruik hierbij de '5 stappen-methode' voor bijbelstudie. Het bijbelgedeelte is: **Galaten 5:13-26**.

MEMORISATIE

Motivatie.

Jezus kende bijbelgedeelten uit zijn hoofd (Lucas 4:4-13). Jij ook?

Leer het onderstaande vers uit je hoofd of leer dat vers uit de vertaling die jouw voorkeur heeft.

DE FUNCTIES VAN DE HEILIGE GEEST

Johannes 16:8

Wanneer Hij komt
zal Hij de wereld duidelijk maken
wat zonde, gerechtigheid en oordeel is.

Johannes 16:8 (NBV)

28. De Persoon en de functies van de Heilige Geest

Het Nieuwe Testament verwijst 254 keer naar de Heilige Geest, met 39 namen, zoals “de Geest van de waarheid” (Johannes 14:17) en “de Geest van de genade” (Hebreeën 10:29). De Heilige Geest wordt ook aangeduid door verschillende symbolen, zoals vuur (Handelingen 2:3), wind (Johannes 3:3-8), water (Johannes 7:37-39), olie, zegel en onderpand (2 Korintiërs 1:21-22 HSV). Maar wie is de Heilige Geest en wat zijn zijn functies?

A. De aard van de Heilige Geest

1. De Heilige Geest is een Persoon

De Heilige Geest is niet een onpersoonlijke kracht die wij in een bepaalde hoeveelheid kunnen bezitten, maar Hij is een Persoon die ons wil bezitten. Hij heeft verstand, wil en gevoel. En Hij spreekt en handelt (Johannes 14:26; Handelingen 16:6-7; Romeinen 8:27; Efeziërs 4:30). Daarom kunnen we er nooit naar streven: ‘meer van de Heilige Geest te ontvangen’, maar moeten we juist streven naar ‘meer overgave van onszelf aan de Heilige Geest!’ We moeten niet vragen: “Hoe krijg ik meer van de Geest?”, maar “Hoe krijg de Geest meer van mij?” “Hoe leef ik meer met overgave aan de Heilige Geest?” en “Hoe beïnvloed en beheerst de Heilige Geest meer aspecten van mijn leven?”

2. De Heilige Geest is God

God openbaart Zichzelf in drie Personen – de Vader, de Zoon en de Heilige Geest (Matteüs 28:19). Alle drie de Personen zijn volkomen God (Matteüs 1:23; Hebreeën 1:3,8-9; Romeinen 8:9-10). De uitdrukking ‘Persoon’ betekent hier niet een ‘individu’, maar duidt op ‘een werkelijk wezen’, een innerlijke onderscheiding die bestaat binnen de eenheid van Gods wezen (de zgn. Drie-eenheid). God is de onzichtbare Geest (Johannes 4:24), maar neemt in Jezus Christus de zichtbare menselijke natuur aan en treedt zo zijn schepping en de menselijke geschiedenis binnen (Johannes 1:1,14). Daarna is hij als Heilige Geest in christenen (Johannes 14:16-17) en in de christelijke Gemeente (Efeziërs 2:22) komen wonen. De Heilige Geest werkt de verlossing die Jezus verworven heeft uit in de levens van gelovigen (Johannes 16:13-15; Romeinen 8:9-11). Zo wordt ook het werkelijke bestaan van de Geest zichtbaar in Gods schepping en in de menselijke geschiedenis.

B. Het werk van de Heilige Geest

1. De Heilige Geest vertegenwoordigt Jezus Christus

Jezus Christus beloofde dat Hij zijn leerlingen niet als wezen achter zou laten, maar dat Hijzelf tot hen zou komen in de Pleitbezorger (Grieks: paraklētōs) (Johannes 14:16-18). Het woord ‘Pleitbezorger’ kan het best vertaald worden met ‘Vertegenwoordiger’, ‘Iemand die geroepen

wordt om naast je te staan en je te helpen’, vooral tegen een aanklager. De Heilige Geest is bovenal de Vertegenwoordiger van Jezus Christus. Hij onderwijst ons in alles en brengt de woorden van Jezus in herinnering (Johannes 14:26). Hij getuigt van Jezus (Johannes 15:26). Hij leidt ons in de volle waarheid, die hij van Jezus hoort, en verheerlijkt Jezus (Johannes 16:13-15). De Heilige Geest wordt aan ons gegeven om voor ons op de aarde te zijn wat Jezus zou zijn als hij nog als mens Zelf op aarde aanwezig was! Daarom kan de Heilige Geest niet van Jezus gescheiden worden! De Heilige Geest is: “God bij of in ons” (Johannes 14:16-17). Hij is: “Christus in ons” (Romeinen 8:9-10).

2. De Heilige Geest werkt in mensen, gelovigen en ongelovigen

- a. *De Heilige Geest overtuigt.* De Heilige Geest overtuigt de mensen in de wereld van zonde (dat ze Gods doel missen), van gerechtigheid (dat ze door geloof in Jezus de gerechtigheid van Jezus Christus ontvangen) en van oordeel (dat ze, als ze Jezus Christus verwerpen, veroordeeld blijven onder de toorn van God (Johannes 16:8-11; vgl. Johannes 3:16-18,36).
- b. *De Heilige Geest werkt de verlossing die Jezus gebracht heeft uit in gelovigen.* Het doel van de Heilige Geest is niet om ons sensationele ervaringen te geven, maar om ons te veranderen en te vernieuwen en zo God te verheerlijken (Efeziërs 1:4; Romeinen 8:29-30).
  - Dit begint met de *wedergeboorte* (Johannes 3:3-8) De Heilige Geest wekt onze dode geest op tot nieuw leven en komt in ons wonen.
  - De Heilige Geest geeft ons absolute *zekerheid* dat wij kinderen van God zijn (Romeinen 8:16), dat God ons rechtvaardig verklaard heeft, Hij alle gebeurtenissen in ons leven ten goede beheerst – hoe pijnlijk ook – en dat God niet zal toelaten dat iets ons ooit zou kunnen scheiden van zijn liefde voor ons (Romeinen 8:31-39)!
  - De Heilige Geest *spreekt* voortdurend specifieke woorden uit de Bijbel tot ons in de verschillende situaties van ons leven (Efeziërs 6:17). Hij werkt Gods plan uit in ons persoonlijk leven door middel van de woorden van de Bijbel. Daarom is Bijbel lezen, bestuderen, mediteren, uit het hoofd leren en toepassen zo belangrijk! Daarbij draait het niet alleen om meer bijbelkennis, maar vooral om gehoorzaamheid aan de woorden die de Geest spreekt (Openbaring 2:1,7).
  - De Heilige Geest zorgt voor onze geestelijke *groei en heiliging*. Als wij ons onderwerpen aan de Geest en ons door Hem laten leiden (Romeinen 8:5-6; Galaten 5:16,18,25), zal Hij tegen onze zondige natuur strijden en ons in staat stellen de uitingen van onze zondige natuur te overwinnen (Romeinen 8:13b-14). Hij verandert en vernieuwt ons en draagt vrucht in ons leven.
  - De Heilige Geest *doet voorbede* voor ons (Romeinen 8:26-27), want vaak weten we niet wat we moeten bidden, of dat we wel bidden in overeenstemming met Gods wil (bv. 2 Korintiërs 12:7-10).

3. De Heilige Geest werkt in de Gemeente, zowel plaatselijk als wereldwijd

a. *De Heilige Geest verheerlijkt Jezus Christus in het leven van de gemeenteleden.* Hij woont in het midden van de Gemeente (Efeziërs 2:19-22). Zijn functie is in de eerste plaats om Jezus Christus te verheerlijken in de ervaring en levens van de gemeenteleden (Johannes 16:14-15).

Daarom is de toets voor iedere geestelijke gebeurtenis of ervaring: 'Wordt Jezus ermee verheerlijkt?' De Heilige Geest geeft ons persoonlijke kennis van God en van zijn heerlijkheid die afstraalt van het aangezicht van Jezus Christus (2 Korintiërs 4:6). Hij leert ons alles wat we behoren te weten, brengt de woorden van Jezus in onze herinnering, getuigt van Jezus, leidt ons in de volle waarheid van Jezus (Johannes 14:26; 15:26; 16:13) en stelt ons in staat om Jezus Christus te belijden als Heer (1 Korintiërs 12:3).

b. *De Heilige Geest bestuurt de activiteiten van de gemeenten.* De Heilige Geest maakt de Gemeente tot een geestelijke woning voor God (Efeziërs 2:21-22) en tot één Lichaam (1 Korintiërs 12:12-13). Hij is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de Gemeente en stelt de oudsten van elk gemeente aan (Handelingen 20:17,28). Ook houdt hij de leerstellingen en praktijken van de gemeente zuiver (Handelingen 15:28). Hij leidt de zaken die in de gemeente besproken worden totdat er een unaniem besluit genomen kan worden. Tegenwoordig wordt er vaak op een democratische wijze gestemd om tot een besluit te komen, maar dit mag nooit de wil van God vervangen! De gemeenten moeten luisteren naar wat Jezus Christus door zijn Geest tot de gemeenten zegt (Openbaring 2:1,7) en de gemeenten mogen niets bedenken boven wat er in de Bijbel geschreven staat (1 Korintiërs 4:6 NBG)! Verder geeft de Heilige Geest geestesgaven aan iedere christen zoals Hij dat wil (1 Korintiërs 12:11)(zie les 29). Ook leidt de Heilige Geest de verschillende bedieningen in de gemeente (Efeziërs 5:18-19), zoals getuigen, prediking, aanbidding, gebed, lofprijzing en zang. Alleen de Heilige Geest kan onze bijeenkomsten tot iets geestelijks maken!

c. *De Heilige Geest bestuurt het zendingswerk van de gemeenten.* Hij selecteert en roept bepaalde christenen om arbeiders of zendingen te worden (Handelingen 13:1-4). God alleen kent de harten van mensen en weet welke mensen geschikt zijn voor de taken die gedaan moeten worden. Door de Heilige Geest sluit en opent Jezus Christus deuren (Openbaring 3:7-8; Handelingen 16:6-10). Hij alleen weet welke plaatsen strategisch zijn en welke mensen het meest geschikt zijn voor de zendingstaak. De Heilige Geest geeft de arbeider of zending onderscheidingsvermogen (Handelingen 13:9-11), bemoedigt hem in zijn taak en geeft blijdschap aan nieuwe gelovigen – zelfs in moeilijke omstandigheden (Handelingen 13:49-52).

C. De doop met de Heilige Geest

De uitdrukking 'doop met de Heilige Geest' komt zeven keer voor in het Nieuwe Testament (Matteüs 3:10-12; Marcus 1:8; Lucas 3:16; Johannes 1:33; Handelingen 1:5; 11:14-18 en 1 Korintiërs 12:12-13). Elke keer is het een uitdrukking voor 'de wedergeboorte', dat wil zeggen *het begin* van het christenleven! De doop met de Heilige Geest betekent dus het ontvangen van de Heilige Geest waardoor mensen wedergeboren of behouden worden (Handelingen 11:14-18; 15:7-9); tot het Lichaam van Christus en de Gemeente (Kerk) gaan behoren (1 Korintiërs 12:13; Matteüs 3:11-12); en waardoor de Heilige Geest in het lichaam en de geest van de gelovige komt wonen (Johannes 7:37-39; 1 Korintiërs 6:19-20). Door de doop met de geest *begint* de Heilige Geest de verlossing die Jezus gebracht heeft toe te passen in de gelovige door hem nieuw leven te geven en hem toe te rusten met kracht en geestesgaven om zijn taak te vervullen.

D. De vervulling met de Heilige Geest

1. Wat houdt de vervulling met de Heilige Geest in?

Jezus beloofde aan alle gelovigen dat de Heilige Geest als stromen van levend water zou zijn, die uit het binnenste van de gelovige zou vloeien (Johannes 7:37-39). Vervulling met de Heilige Geest betekent dat jij je aan God (Jezus, de Heilige Geest) hebt overgegeven (toevertrouwd), dat God jou helemaal bezit, je bestuurt door middel van de Bijbel ('het zwaard van de Geest') en je vrucht doet dragen! De mate waarin je vervuld bent met de Heilige Geest, hangt dus af van de mate waarin jij je door de Heilige Geest laat bezitten en beheersen (beïnvloeden). De vervulling met de Geest is gelijk aan de heerschappij van de Heer Jezus Christus in je leven.

2. Hoe word je (weer) vervuld met de Heilige Geest?

Om voor de eerste keer de Heilige Geest (Jezus Christus) te ontvangen, moet je het evangelie horen, begrijpen en in Jezus gaan geloven (Johannes 1:12-13; Efeziërs 1:13). Maar wat kun je doen, als je weet dat je Jezus Christus hebt aangenomen, maar niet (meer) met de Heilige Geest vervuld bent? D.w.z. wat moet je doen, zodat God je (weer) helemaal gaat bezitten en beïnvloeden?

a. *Herstel je Geestvervulde leven.* Zonden *bedroeven* de Heilige Geest (Efeziërs 4:25-32) en brengen scheiding tussen jou en God. De Heilige Geest verlaat je echter niet, omdat je al volkomen gerechtvaardigd (vergeven) bent en Jezus beloofd heeft dat de Heilige Geest tot in eeuwigheid in (bij) jou zal blijven (Johannes 14:16-17). Maar om de verstoorde relatie tussen jou en God te herstellen, en om weer vervuld te worden met de Heilige Geest, moet je het volgende doen:

- Belijd alle zonden waar jij je bewust van bent en vraag en accepteer vergeving en reiniging (1 Johannes 1:9).

- Breek met zondige praktijken en verkeerde relaties in je leven (Spreuken 28:13; 1 Korintiërs 15:33) (*Lees* Efeziërs 5:3-13).
  - Verneder jezelf en vraag vergeving aan mensen die jij onrecht aangedaan hebt (Matteüs 5:23-24; Jakobus 5:16). Geef gestolen dingen terug, zet verkeerde zaken recht en bewaar de vrede met alle mensen (Romeinen 12:18).
  - Onderwerp je aan God en gehoorzaam Gods Woord in je dagelijkse leven (Jakobus 4:5-10; 2:13).
- b. *Bid om een Geestvervuld leven.* Elke Christen mag tot God bidden en specifieke dingen van hem vragen (Lucas 11:9-13) (*Lees* Matteüs 7:7-11; Filippenzen 4:6-7). Bid daarom het volgende:
- Bid dat Jezus Christus weer volledig zal heersen in je leven door zijn Heilige Geest (Galaten 5:18).
  - Bid dat Jezus een nieuw werk in je leven zal doen, door je gedachten, gewoonten en karakter te veranderen. Bid dat je de vrucht van de Heilige Geest mag dragen (Galaten 5:22-23).
  - Bid dat Jezus je toerust voor een specifieke bediening door je mogelijk een geestesgave te geven die bij deze bediening (taak) past.
- c. *Houd je Geestvervulde leven in stand.* Dit kun je doen door te volharden in discipelschap. Voor elk aspect van je discipelschap heb je namelijk de Heilige Geest nodig:
- De Heilige Geest openbaart en verheerlijkt Jezus Christus en plaatst Hem in het centrum van je leven (Johannes 16:14).
  - De Heilige Geest gebruikt het Woord van God als zijn zwaard in je leven (Efeziërs 6:17). Hij helpt je met bijbelgedeelten precies wanneer je ze nodig hebt (Matteüs 4:1-4).
  - De Heilige Geest helpt je te bidden (Romeinen 8:26-27; Efeziërs 6:18).
  - De Heilige Geest geeft je liefde en vrede om de eenheid van de christelijke gemeenschap te bewaren (Romeinen 5:5).
  - De Heilige Geest geeft je de woorden om te getuigen (Matteüs 10:19-20) en geestesgaven om te dienen (1 Korintiërs 12:11). Je draagt vrucht (Galaten 5:22-23).
  - De Heilige Geest geeft je kracht om te gehoorzamen, zodat je kunt doen wat God zegt (1 Petrus 1:2).

E. De vrucht van de Heilige Geest

1. De vrucht van de Heilige Geest

De Heilige Geest die in je nieuwe en wedergeboren natuur woont, uit zich door zijn liefde, blijdschap en vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw tegenover God, zachtmoedigheid tegenover andere mensen en zelfbeheersing (*Lees* Galaten 5:13-25).

2. Wandelen door de Heilige Geest

Als je een christen bent, dan behoor je aan Jezus toe. Dan woont de Geest van God of Jezus Christus (de Heilige Geest) in jouw geest en lichaam. Dan heb je een verantwoordelijkheid om te leven onder het beheer en de invloed van de Heilige Geest. De Heilige Geest helpt je om de uitingen van je zondige oude natuur te doden, leidt je op de weg die God wil dat je gaat en helpt je vrucht te dragen. Zo wordt de Heilige Geest (God, Jezus Christus) de heersende invloed in je leven. 'Wandelen door de Geest' betekent dat jij je laat leiden door de Geest' (Galaten 5:16,18,25) en vrijwillig en dankbaar met Hem meewerkt.

3. Een Geestvervulde christen hoort een aantal kenmerken te hebben

De Bijbel leert dat er je als christen naar moet streven om voortdurend vervuld te zijn met de Heilige Geest (Efeziërs 5:18). Zo wordt de vrucht van de Heilige Geest (Galaten 5:22-23) zichtbaar. Het Geestvervulde leven wordt beschouwd als het normale christenleven en heeft de volgende kenmerken:

- Je raakt niet betrokken bij wilde feesten, dronkenschap en bandeloosheid (Efeziërs 5:3-13; 1 Petrus 4:3-4), maar komt met andere christenen samen om door gesprek, zang en muziek (Efeziërs 5:19) God te verheerlijken en elkaar op te bouwen. Dit is een voorbeeld van zelfbeheersing (1 Korintiërs 9:24-27).
- Je wordt niet negatief en kritisch tegenover mensen en omstandigheden (Filippenzen 2:14) en ook niet ontevreden of ondankbaar. Je bent juist tevreden (Filippenzen 4:11 HSV; 1 Timoteüs 6:6) en dankt God te allen tijde en onder alle omstandigheden (Efeziërs 5:20; 1 Tessalonicenzen 5:18). Dit is een voorbeeld van blijdschap.
- Je bent niet hoogmoedig of op jezelf gericht. Je gedraagt je niet als iemand die niet wil meewerken, verdeeldheid veroorzaakt of zelfzuchtig is. Je aanvaardt het gezag van een ander (Efeziërs 5:21). Je bent bereid de minste te zijn en de ander te dienen (*Lees* Johannes 13:1-17). Je acht de ander belangrijker dan jezelf en houdt de belangen van de ander voor ogen (Romeinen 12:10b; Filippenzen 2:3-4). Je bent vriendelijk, hoffelijk, teder en bedachtzaam. Dit is een voorbeeld van zachtmoedigheid.
- Je let nauwkeurig op hoe jij je gedraagt (wandelt). Je hebt je oude levensstijl verworpen en hebt de nieuwe, heilige levensstijl aangenomen en groeit daarin. Je bent vol praktische wijsheid (Efeziërs 5:15) en past je kennis van de Bijbel zo goed mogelijk toe. Je maakt efficiënt gebruik van je tijd en de gelegenheden die God je geeft (Efeziërs 5:16). Je streeft er altijd naar om Gods wil te kennen en die te gehoorzamen op een manier die overeenkomt met wat er in de Bijbel staat (Efeziërs 5:17).